

09 בנובמבר 2022

משיכות בעלים סעיף 3(ט) לפקודה – הרחבת והחמרת אכיפה

חוזר מיסים 9.22

בשנת 2017 חוקק סעיף 3(ט) לפקודה שתכליתו להסדיר את אופן הטיפול במשיכות כספים מחברה על ידי בעל מניות (מהותי) ו/או בהעמדת נכסים של חברה לשימוש בעל המניות. בקצה הקולמוס, במסגרת סעיף 3(ט) לפקודה נקבע כי יראו במשיכת כספים מחברה על ידי בעל מניות מהותי כחלוקת דיבידנד (ככל שאין עודפים בחברה - שכר עבודה או הכנסה מעסק), גם אם לדוגמה משפטית המשיכה מוגדרת כהלוואה לבעל המניות.

למרות החקיקה הברורה בנושא, קיימים מקרים בהם בעלי מניות לא דיווחו על הכנסה בגין משיכות כאמור. למיטב ידיעתנו, לאחרונה, רשות המיסים נוקטת בצעדי אכיפה משמעותיים בנושא, הן במישור האזרחי והן במישור הפלילי, לגבי בעלי מניות אשר אינם מדווחים כחוק על הכנסה בגין משיכות בעלים.

מבלי לגרוע מהאמור לעיל, אין בפעולות אלה של רשות המיסים כדי לבטל את זכותו (ויש יגידו חובתו) של נישום לתכנון מס מיטבי. באמצעות תכנון מס, ניתן לעיתים לצמצם או לדחות את חבות המס בגין משיכות בעלים.

א. רקע כללי

כחלק מהמלצות הצוות שמונה על ידי שר האוצר בראשות מנהל רשות המיסים דאז שדן בתופעת "חברות הארנק" ובדרכים להתמודד עם תופעה זו, חוקק במסגרת חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017-2018), התשע"ז-2016, תיקון מספר 235 לפקודת מס הכנסה ("התיקון") שתחילתו מיום 1 בינואר 2017 (בכפוף להוראות המעבר).

במסגרת התיקון חוקק, בין היתר, סעיף 3(ט) המסדיר את אופן הטיפול לצורכי מס במשיכות כספים מחברה על ידי בעל מניות מהותי בה ו/או בהעמדת נכס של החברה לשימוש של בעל המניות המהותי. בעל מניות מהותי ככלל הינו מי שמחזיק 10% ומעלה מהזכויות בחברה.

ב. תמצית הוראות סעיף 3(ט) (1ט)

להלן סקירה תמציתית של הוראות הסעיף (ראו גם חוזרי המשרד בנושא).

הסעיף למעשה מגדיר כל משיכת כספים מחברה על ידי בעל מניות מהותי או קרובו, במישרין או בעקיפין, בצורה של הלוואה, חוב או השאלה, שיעבוד של נכס וכיו"ב כ"משיכה מחברה".

כמו כן, הסעיף קובע כי העמדת נכס שבבעלות החברה לשימוש פרטי של בעל המניות (כגון, דירה למגורי בעל המניות) מהווה גם היא "משיכה מחברה".

במקרה של "משיכת כספים מחברה", קובע הסעיף כי מועד החיוב יהיה בתום שנת המס שלאחר השנה בה נמשכו הכספים (דהיינו, שוטף+ שנה).

"משיכה מהחברה" תחויב במס כדיבידנד בידי בעל המניות המהותי (מס בשיעור של 30% פלוס מס יסף) וזאת ככל שקיימים עודפים (כהגדרתם בחוק החברות) בחברה. במידה ואין עודפים, יראו את המשיכה כ"הכנסת שכר" בידי בעל המניות או לחילופין "הכנסה מעסק" או "ממשלח יד".

ג. הרחבת והחמרת האכיפה

לאחרונה רשות המיסים מגבירה את האכיפה כנגד בעלי מניות אשר מושכים כספים לחשבונם הפרטי מחברות שבשליטתם (לרבות שימוש בנכסי החברה) ולא מדווחים על כך.

רשות המיסים מבצעת בדיקות של יתרות החייבים של החברה שמקורם בבעלי השליטה בה, ומקפידה ביתר שאת על יישום הוראות סעיף 3(ט) לפקודה כפי שהובא לעיל.

בנוסף, רשות המיסים אף מבצעת חקירות סמויות ולא מהססת לפנות למישור הפלילי, בנסיבות מסוימות, בהן בעל המניות לא דיווח כנדרש על "משיכת כספים" מחברה שבבעלותו.

מבלי לגרוע מהאמור לעיל יובהר כי פעולות אלה של רשות המיסים אינן מבטלות את זכותו של נישום לתכנן את המס באופן מיטיב. באמצעות תכנון מס לעיתים ניתן להימנע, לצמצם ו/או לדחות את חבות המס בגין משיכות בעלים.

ובלשון כבוד נשיא בית המשפט העליון (כתוארו אז) שמגר:

" זכותם - ואף חובתם - של מומחים בענייני מסים לתכנן עיסקאות משפטיות כך שלא תהיינה עתירות מס. שאלת גבולות תכנון המס היא שאלה קלאסית ונצחית אשר נקבעת בהתאם לנסיבות הספציפיות של כל עניין ועניין. "

בכבוד רב,
קנובל בלצר סוראיה ושות'
רואי חשבון

אנו עומדים לרשותכם לכל מידע נוסף, ככל שיידרש

חוזר זה נועד למסירת מידע כללי בלבד. אין לראות בחומר המתפרסם בחוזר זה משום ייעוץ או חוות דעת כלשהיא. לפני נקיטת צעדים כלשהם אנו ממליצים על קבלת ייעוץ מקצועי.

הודעה זו נשלחה אליך מתפוצת הדואר של קנובל בלצר סוראיה ושות', רואי חשבון.
אם אינך מעוניין לקבל הודעות נוספות מהתפוצה נא לחץ כאן.
לכל בעיה או שאלה נא לפנות ל- info@mgi-israel.co.il או בטלפון +972.3.600.7822